

References

1. Bondarenko T. Orphografychna pomylka: sproba lynchvystychnoho pereosmyslennia T. Bondarenko // Naukovy zapysky Instytutu zhurnalistyky. – K. : Instytut zhurnalistyky KNU im. T. Shevchenka, 2001. – T. 2. – S. 108–111.
2. Bondarenko T. Punktuatcyiny pomylyky jak riznovyd komunykatyvnoho shumy / T. Bondarenko // Lihvogeographyia Cherkaschyny : zb. mater. mizhvuzyvskoi nauk.-prakt. konph. – K. : Znannia, 2000. – S. 88–90.
3. Bondarenko T. Typolohia movnyh pomylok ta ih usunennia Tpid chas redahuvannia zhurnalystykykh materyaliv : avtoref. dys... kand. phylol. nauk : 10.01.08 / T. Bondarenko. – K. : Instytut zhurnalistyky KNU im. T. Shevchenka, 2003. – 18 s.
4. Kapeliushnyi A. Typolohia zhurnalystykykh pomylok / A. Kapeliushnyi – Lviv : PAIS, 2000. – 68 s.
5. Lomyzov A. Metodyka punktuacii v svyazy s izuchenyem syntaksysa / A. Lomyzov. – M. : Prosveschenie, 1964. – 132 s.

Швирид Т. Правописные аномалии на страницах газет Волыни. В статье исследован феномен ошибки правописания на уровне волыньских газет за январь–март 2015 года. Осуществлен лингвистический анализ газетных текстов с целью выявления отклонений от действующих норм правописания украинского литературного языка. Систематизирован отрицательный языковой материал в соответствии с действующей классификацией языковых аномалий. Прослежено частотность орфографических и пунктуационных ошибок. Предложены пути совершенствования процесса редактирования и повышения уровня языковой грамотности печатных СМИ Волыни, а также приведен краткий терминологический аппарат науки об ошибках правописания. Статья может быть полезна для издателей, редакторов, журналистов, филологов, а также студентов филолого-журналистских специальностей.

Ключевые слова: языковая норма, языковая ошибка, аномалия правописания, орфографическая ошибка, пунктуационная ошибка.

Shvyryd T. Spelling Mistakes in the Newspapers of Volyn. In the article studied phenomenon of the spelling mistakes at Volyn newspapers for the period of January–March 2015. Done a linguistic analysis of newspaper texts in order to identify deviations from the orthography norms of Ukrainian literature language. Negative language material is systematized according to the current classification of the language mistakes. The frequency of punctuation and orthography errors as well as the level of linguistic risk in the process of editing is traced. Ways of improving the process of editing and enhance language of the Volyn print massmedia and brief terminology of the spelling mistakes are offered. The article can be useful for publishers, editors, journalists, philologists and students of the philological or journalistic faculty.

Keywords: linguistic norms, linguistic mistake (abnormity), orthographic mistake, spelling errors, punctuation mistakes.

Адреса для листування: tanyashvyryd@mail.ru

УДК 070.48:004.77

Ольга Шершень – студентка Інституту філології та журналістики Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

Аналіз концепції періодичного видання (на прикладі інтернет-журналу)

У статті здійснено аналіз концепції літературно-художнього періодичного видання – інтернет-журналу «СКАЗ». Визначено типологічні характеристики видання, зокрема окреслено читацьку адресу, характер поданої інформації та цільове призначення, охарактеризовано структуру видання. Складено детальну класифікацію тематичних рубрик аналізованого журналу відповідно до їхнього змістового наповнення. Подано незмінні назви постійних рубрик інтернет-журналу, також вказано, які матеріали вони зазвичай містять. Перераховано сталі складові описуваного періодичного видання. Визначено особливості журналу, елементи його змісту та форми. Оцінено цілісність концепції цього періодичного видання та засоби її втілення.

Ключові слова: концепція, рубрикація, літературно-художнє періодичне видання, інтернет-журнал, «СКАЗ».

Постановка наукової проблеми та її значення. Сучасний інформаційний простір перенасичений різноманітними за типологічними ознаками періодичними виданнями. Для того, щоб окреме видання могло вдало конкурувати на ринку інформації, потрібно правильно визначити його концепцію. Концепція видання – багатозначне поняття, яке включає в себе не лише задум редактора щодо майбутнього видання (чи його окремого випуску), а й типологічні, технічні, тематичні характеристики.

Аналіз концепції окремого періодичного видання – визначення типологічних (цільове призначення, читацька адреса, характер інформації) та технічних (періодичність, обсяг, формат) характеристик видання; виокремлення тематичної рубрикації видання (з поясненням кожної окремої рубрики).

Аналіз досліджень проблеми. Проблеми концепції видань розглядали такі науковці, як О. М. Лобін [1; 3], М. В. Миронова [3], Д. І. Миронюк [4], Є. О. Панфілов [5], В. Е. Шевченко [7] та М. С. Тимошик [6].

Мета статті – провести аналіз концепції інтернет-журналу «СКАЗ». Мета передбачає виконання таких завдань: визначити цільове призначення, читацьку адресу, характер та види інформації описуваного видання; проаналізувати тематичну рубрикацію періодичного видання (з поясненням кожної рубрики); класифікувати рубрики відповідно до їхнього змістового наповнення; оцінити цілісність концепції видання, засоби її втілення.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. Інтернет-журнал «СКАЗ» – електронне літературно-художнє періодичне видання, засноване в місті Львів. Перший номер журналу вийшов у світ у січні 2013 р. Видання виходить періодичністю раз в один-два місяці у pdf-форматі. У журналі публікують матеріали українською мовою. Обсяг видання становить 42–82 с. Назву та основні напрямки діяльності електронного журналу пояснює звернення редакційної колегії до читачів у першому номері видання: *«Ми створюємо нове видання, Інтернет-журнал, збірку авторської писанини, журналістських матеріалів, спогадів і снів. «СКАЗ» – це нова інформаційна хвороба, яка передається із серця в серце. Втім, не бійтеся її. Це єдине захворювання, яке не приносить жодної шкоди. Ми не визнаємо стереотипів. Пишемо про те, що хвилює, інтригує і цікавить»* (2013 р. – № 1).

За цільовим призначенням Інтернет-журнал «СКАЗ» можна класифікувати як літературно-художнє періодичне видання, адже видання такого типу знайомлять читача з новими оригінальними творами літературного та художньо-публіцистичного жанру, подіями культурного життя міста і країни, порушують питання розвитку сучасного мистецтва та життя суспільства в цілому тощо. Читацька адреса аналізованого видання – молодь (здебільшого студенти); видання не розраховане на масового читача. Відповідно до Закону України «Про інформацію» [2] в Інтернет-журналі «СКАЗ» можна виділити такі види інформації:

- соціологічна інформація – відомості про ставлення до окремих осіб, подій, явищ, процесів та фактів (*«Америка така Америка»* (2013 р. – № 7–8); *«Трамвай-феєн-вік»* (2013 р. – № 4);
- інформація довідково-енциклопедичного характеру – матеріали про суспільне життя та навколишнє середовище (*«Місто для життя»* (2013 р. – № 6); *«Сміттєвий рай»* (2013 р. – № 3).

На сторінках видання публікують матеріали переважно розважального характеру, проте трапляються суспільно-політичні тексти (*«Революція по-українськи»*, *«Село замовкло в тому 1932-му. Затихли навіть найклятіші собаки»* (2013 р. – № 11–12).

Інтернет-журнал «СКАЗ» має усталену рубрикацію. За спільним (чи схожим) інформаційним наповненням усі рубрики видання можна класифікувати на групи.

1) Рубрики, які публікують інтерв'ю з відомими особами (діячами культури):

- «Базикало» – подають найчастіше бесіди з музикантами, учасниками відомих, переважно українських, гуртів (Василь Гоцько: *«Щоденне життя – індикатор сильних почуттів»* (2013 р. – № 2); Анастасія Пліс: *«Хочу бути собою!»* (2013 р. – № 4); Святослав Вакарчук: *«Наче живу останнім днем»* (2013 р. – № 6); Сергій Мартинюк: *«У музиці я однолюб»* (2013 р. – № 7–8); Олег Собчук: *«Музика – це мій діагноз»* (2013 р. – № 9) та письменниками (Дара Корній: *«Мені сняться персонажі майбутніх книг»* (2013 р. – № 1); Надійка Гербіш: *«Хіба можна не вірити у чудеса?»* (2013 р. – № 3); Ерік-Емманюель Шмітт: *«Я населений персонажами»* (2013 р. – № 5). У більшості номерів цю рубрику завершують двічі.

– «Кава. Чай» – інтерв'ю з письменниками (*Януш Леон Вишневський: «Я не вірю в талант»* (2013 р. – № 9); *Ірена Карпа: «Соромно бути бездіяльним»* (2013 р. – № 2); *Сергій Жадан: «Визнання – це небезпечно»* (2013 р. – № 6) або музикантами (*Діана Арбеніна: «Потрібно боротися із собою»* (2013 р. – № 10); *Тарас Тополя: «Тим, хто пережив осінь – зима не страшна»* (2013 р. – № 1); *Сашико Положинський: «Мені мого щастя недостатньо»* (2013 р. – № 4); *Каша Сальцова: «Я – зануда»* (2013 р. – № 5), у яких, крім звичайних запитань-відповідей, респонденту дають можливість скласти асоціативний ряд із запропонованими словами, виразами.

2) Рубрики, що подають враження від події (зазвичай, подорожі), дають суб'єктивну оцінку певній ситуації, публікують історії з життя:

– «Досвід» – рубрика містить публікації, в яких автор розповідає про пережиті ним моменти, часто спростовує стереотипи («*Франція – не Париж»* (2013 р. – № 9); «*Мандри: дешево і круто»* (2013 р. – № 7–8)).

– «Підслухане» – тексти про мимовільно почуті розмови інших людей, осмислення автором цієї інформації («*Хлопці-молодці»* (2013 р. – № 4); «*Хвилина як вічність»* (2013 р. – № 5); «*Поле бою – секонд-хенд»* (2013 р. – № 7–8); «*Яке їхало, таке здибало»* (2013 р. – № 10). Зазвичай «підслухати» чужу бесіду вдається під час масових зібрань людей, зокрема в громадському транспорті та чергах.

– «Записки» – опис події, враження від неї, безпосереднім учасником якої є автор публікації («*Мос грецьке літо»* (2013 р. – № 9); «*Гаївки. Писанки. Торонто»* (2013 р. – № 5).

– «Прийшов. Побачив. Написав» – рубрика містить своєрідні репортажі з місць недавніх подорожей авторів; текст супроводжується багатим ілюстративним наповненням («*Долина нарцисів»* (2013 р. – № 3); «*Говерла»* (2013 р. – № 4); «*Скелі Довбуша»* (2013 р. – № 5); «*Тараканівський форт»* (2013 р. – № 6); «*Замки: зруйновані та покинуті»* (2013 р. – № 7–8).

– «Коротко» – тексти, що опубліковують думки щодо певних випадків з особистого життя автора чи роздуми на суспільно важливі явища, історичні події («*Гра в дивацтво»* (2013 р. – № 9); «*Війна»* (2013 р. – № 11–12)).

3) Рубрики, що подають невеликі за обсягом тексти літературного (новела, оповідання) або художньо-публіцистичного (есе, фейлетон) жанру:

– «Редакторська колонка» – тексти від головного редактора журналу Павла Кирика. Матеріали цієї рубрики подаються без заголовків. Тематика публікацій різностороння – трапляються розповіді про емоції, переживання, життєві історії, політичні алегорії тощо. Наприклад, непряме, асоціативне висміювання представників владної верхівки.

– «Фарш» – есе від членів редакторської колегії та дописувачів, переважно про внутрішній стан людини, її почуття («*Кавові алузії»* (2013 р. – № 9); «*Себе»* (2013 р. – № 10); «*Уособлення метафори (дивацькі проводи осені)*» (2013 р. – № 11–12)).

4) Рубрики з публікаціями на злободенні теми:

– «Тема номеру» – публікації на актуальні теми, що порушують суспільні, національні, екологічні тощо проблеми, характерні для нашої країни («*Нова реальність»* (2013 р. – № 7–8); «*Українська мрія»* (2013 р. – № 5); «*Дай десятку. На операцію»* (2013 р. – № 1); «*Місто для життя»* (2013 р. – № 6); «*Сміттєвий рай»* (2013 р. – № 3); матеріали рубрики займають головне місце в усьому номері видання.

– «Біля тебе» – історії непростого життя звичайних людей, їхні розповіді про те, як потрібно долати труднощі («*У мене було гарне дитинство»* (2013 р. – № 7–8); «*Продаю книжки. Недорого»* (2013 р. – № 4); «*Усе залежить від людини, а не від орієнтації»* (2013 р. – № 2); «*Отак ми, вахтери, і живемо...»* (2013 р. – № 9)).

5) Рубрики, наповнені авторськими рекомендаціями та оцінками:

– «Школа виживання» – практичні поради про те, як уникнути небезпечних ситуацій («*Під носом у... інспектора ДАІ»* (2013 р. – № 3); «*Зона безпеки: супермаркет»* (2013 р. – № 4); «*Живий товар»* (2013 р. – № 5).

– «Ін'єкція щастя» – матеріали про те, що може викликати почуття гармонії та задоволення («*Меломанія або як риба без води»* (2013 р. – № 2); «*Повні кишені... щастя»* (2013 р. – № 1); «*З'їсти слона»* (2013 р. – № 4).

– «Настрій» – рекомендації, що почитати, подивитися, послухати та посмакувати. Так, прочитати, здебільшого, рекомендують твори іноземних авторів: *Габріель Гарсія Маркес «Очі голубого пса»*, *Августо Курі «Продавець мрії»*, *Джоел Лейн «Від голубого до чорного»*, *Рей Бредбері «Вино з кульбаб»* (2013 р. – № 1), *Патрік Зюскінд «Парфумер»* (2013 р. – № 2), *Джек Лондон «Мартін Іден»*, *Роберт Фрост «На північ від Бостона»* (2013 р. – № 5) та ін. Подивитися радять як повнометражні фільми (*«В джазі тільки дівчата»* (2013 р. – № 5), так і серіали (*«Друзі»* (2013 р. – № 7–8). Послухати потрібно альбоми рок-гуртів: *Океан Ельзи «Суперсиметрія»* (2013 р. – № 2), *The Rasmus «Hide from the sun»* (2013 р. – № 4).

– «Чортівня» – матеріали, які висвітлюють суб'єктивне ставлення до загадкового, забобонного, потойбічного (*«Полювання на... привидів»* (2013 р. – № 4); *«Як умру, то поховайте...»* (2013 р. – № 3); *«Люблю тебе до гробу»* (2013 р. – № 2).

– «Експеримент» – рубрика оприлюднює результати практичної діяльності авторів. Наприклад, у матеріалі під заголовком *«В диких умовах»* розповідають про переваги та незручності відпочинку на природі (2013 р. – № 3), автор публікації *«Капсула часу»* подає побажання перехожих нащадкам (2013 р. – № 7–8).

– «Тро-ло-ло» – публікації, в яких у жартівливому тоні насміхаються з певних явищ або представників окремого прошарку суспільства. Висміюють першокурсників (*«Стережись першокурсника»* (2013 р. – № 9), залежність від Інтернету та соціальних мереж (*«Провтикай мене повністю»* (2013 р. – № 11–12), надмірну вагу (*«Три кілограми над рівнем неба»* (2013 р. – № 5), дискотеки (*«Дискотека для чайників: посібник»* (2013 р. – № 3) тощо.

Постійними компонентами аналізованого періодичного видання, крім тематичних рубрик, є: рекламний слоган *«Читання «СКАЗУ» викликає залежність»*, розміщений внизу титульного аркуша; зміст; анонси музичних подій та інших культурних заходів, що відбуватимуться у Львові; соціальна реклама (*«Література мотивує. Читай українське»* (2013 р. – № 9); *«Не міняй життя на онлайн»* (2013 р. – № 6); *«Викури свій час»* (2013 р. – № 5); *«Не засмічуй землю. Тобі в ній лежати»* (2013 р. – № 3); вихідні дані (склад редакційної колегії, контакти, видавець, номер реєстрації), заверстані на звороті титульного аркуша.

Висновки та перспективи подальшого дослідження. В процесі аналізу концепції Інтернет-журналу «СКАЗ» було охарактеризовано структуру видання, його цільове призначення, читацьку адресу, характер інформації та тематичне наповнення кожної з рубрик. Було розроблено класифікацію рубрик відповідно до їхнього змістового наповнення, подано незмінні назви постійних рубрик періодичного видання і також вказано, які матеріали вони зазвичай опубліковують. Проаналізований матеріал дає підстави стверджувати, що всі елементи змісту та форми описуваного періодичного видання пов'язані єдиним задумом, утворюють якісно нову єдність. Концепція Інтернет-журналу «СКАЗ» – цілісна система, яка визначає особливості цього періодичного видання, ідентифікує його серед іншої періодики. Перспективним напрямом наукових пошуків у цьому руслі видається здійснення комплексного аналізу концепції інших періодичних видань на основі проведеного дослідження.

Література

1. Анализ концепции периодических изданий : метод. указ. для студ. специальности 030901 «Издательское дело и редактирование» / сост. А. Лобин. – Ульяновск : УлГТУ, 2010. – 27 с.
2. Закон України «Про інформацію» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.
3. Лобин А. Проектирование и анализ концепции книжного издания : учеб. пособ. для студ. специальности 030901 «Издательское дело и редактирование» / А. Лобин, М. Миронова. – Ульяновск : УлГТУ, 2009. – 110 с.
4. Миронюк Д. Концепція друкованого видання, або Коли «помре» остання газета на Землі? / Д. Миронюк // Наукові записки Інституту журналістики. – К., 2013. – Т. 50. – Січень-березень. – С. 41–44.
5. Панфилов Е. Концепция издания и ее основные составляющие / Е. Панфилов [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://i-testdrive.urfu.ru/fileadmin/user_upload/files/cultdrive/Концепция_izdaniya.pdf.
6. Тимошик М. Видавнича справа та редагування : навч. посіб. / М. Тимошик. – К. : Наша культура і наука, Видавничий дім «Ін Юре», 2004. – 224 с.

7. Шевченко В. Художньо-технічне редагування : підручник / В. Шевченко. – К. : Паливода А. В., 2010. – 516 с.
8. Skaz Magazine [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://issuu.com/skaz.magazine>.

References

1. Analiz koncepcyyu peryodycheskyh yzdanyj : metod. ukaz. dlja stud. specyjal'nosti 030901 «Yzdatel'skoe delo y redaktyrovanye» / sost. A. Lobyn. – Ul'janovsk : UIGTU, 2010. – 27 s.
2. Zakon Ukrainy «Pro informaciju» [Elektronnij resurs]. – Rezhim dostupu : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.
3. Lobyn A. Proektyrovanye y analiz koncepcyyu knyzhnogo yzdanyja : ucheb. posob. dlja stud. specyjal'nosti 030901 «Yzdatel'skoe delo y redaktyrovanye» / A. Lobyn, M. Myronova. – Ul'janovsk : UIGTU, 2009. – 110 s.
4. Myronjuk D. Koncepcija drukovanogo vydannja, abo Koly «pomre» ostannja gazeta na Zemli? / D. Myronjuk // Naukovi zapysky Instytutu zhurnalistyky. – K., 2013. – Т. 50. – Sichen'-berezen'. – S. 41–44.
5. Panfylov E. Koncepcija yzdanyja y ee osnovnye sostavljajushhje / E. Panfylov [Elektronnij resurs]. – Rezhim dostupu : http://i-testdrive.urfu.ru/fileadmin/user_upload/files/cultdrive/Koncepcija_izdanija.pdf.
6. Tymoshyk M. Vydavnycha sprava ta redaguvannja : navch. posib. / M. Tymoshyk. – K. : Nasha kul'tura i nauka, Vydavnychij dim «In Jure», 2004. – 224 s.
7. Shevchenko V. Hudozhn'o-tehniczne redaguvannja : pidruchnyk / V. Shevchenko. – K. : Palyvoda A. V., 2010. – 516 s.
8. Skaz Magazine [Elektronnij resurs]. – Rezhim dostupu : <http://issuu.com/skaz.magazine>.

Шершень О. Аналіз концепції періодического издания (на примере интернет-журнала). В статье осуществлен анализ концепции литературно-художественного периодического издания – интернет-журнала «СКАЗ». Определены типологические характеристики издания, в частности обозначены читательский адрес, характер представленной информации и целевое назначение, охарактеризована структура издания. Составлено подробную классификацию тематических рубрик рассматриваемого журнала, в соответствии с их содержанием. Подано неизменные названия постоянных рубрик интернет-журнала, также указано, какими материалами они обычно наполнены. Перечислено установившиеся составляющие описываемого периодического издания. Определены особенности журнала, элементы его содержания и формы. Оценено целостность концепции этого периодического издания и средства ее воплощения.

Ключевые слова: концепция, рубрикация, литературно-художественное периодическое издание, интернет-журнал, «СКАЗ».

Shershen O. Analysis of the Concept Periodical Publication (for Example Internet Magazine). The paper presents analysis of the concept literary and art periodical publication Internet magazine «Skaz». Carried out a typological characteristics edition including for the readers, character information and designated purpose, described the structure of the publication. Done detailed classification subject rubrics of magazine according to their semantic content. Posted names permanent rubrics Internet magazine, also specified what materials they usually contain. Listed components described periodical. The features of magazine, elements its content and form are detected. Integrity of the concept of periodical and means of its implementation are evaluated.

Keywords: concept, rubricating, literary and art periodical publication, Internet magazine, «Skaz».

Адреса для листування: shershen94@mail.ru